

Asia: VN/23400/2023

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä työvoimapalveluiden uudelleen järjestämiseen liittyvien lakien, valmiuslain ja julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta

1. Järjestämisvastuun siirtoon liittyvät muutokset

a) Näkemyksenne asiakastietojen käsittelyä, käyttöoikeuksia, tiedonsaantioikeuksia sekä työvoimaviranomaisen hankkimia lisäosia koskevan sääntelyn täsmentämisestä

(Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain muuttamisesta: 112 §, 114 §, 120 §, 120 a § ja 125 §,

Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien voimaanpanosta annetun lain muuttamisesta: 14 §,

Laki tulotietojärjestelmästä annetun lain 6 ja 13 §:n muuttamisesta annetun lain 13 §:n muuttamisesta):

Ehdotetut muutokset ovat perusteltuja ja kannatettavia.

b) Näkemyksenne siirtävistä sopimuksista sekä tuki- ja korvauspäätöksistä

(Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien voimaanpanosta annetun lain muuttamisesta 10 ja 11 §):

Esitys on oikeudenmukainen ja selventävä.

c) Näkemyksenne valtiolta kuntaan siirtynyttä henkilöstöä koskevaan muutosehdotukseen

(Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien voimaanpanosta annetun lain muuttamisesta 6 §):

Satakunnan TE-toimisto puoltaa esitystä, koska esitys turvaa siirrettävän henkilöstön asemaa vuoden 2025 loppuun asti vastaavalla tavalla kuin vuoden 2025 alussa.

d) Näkemyksenne muista järjestämisvastuun siirtoon liittyvistä ehdotuksista:

-

2. Työnhakijan palveluprosessiin ehdotettavat muutokset

Näkemyksenne työnhakijan palveluprosessiin ehdotettavista muutoksista

(Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain muuttamisesta 32 §, 33 §, 44 - 47§ ja vastaavat muutokset laki julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetun lain muuttamisesta 2 luvun 6 §, 3 luvun 3 - 6 §):

Satakunnan TE-toimisto pitää esitettyjä muutoksia riittämättöminä. Työnhakijoiden palveluprosessi on edelleen liian yksityiskohtainen ja kaavamainen ja runsaasti ylimääräistä hallinnollista lisätyötä aiheuttava. Asiakkaiden palvelutarpeiden pitäisi olla palveluprosessin lähtökohtana asiakkaiden erilaiset tilanteet huomioiden. Käytännössä harkintavaltaa tulisi enemmän lisätä koko palveluprosessi huomioiden.

Esimerkiksi alkuhaastattelussa tulisi selvitettäväksi, onko työnhakijan työttömyys päättymässä ja jos on, niin päättykö vähintään kolmen kuukauden ajaksi. Tällöin ei työnhakukeskusteluja järjestettäisi, mutta kuitenkin työnhakuvelvollisuus tulisi asettaa ottaen huomioon mahdollisuus työllistyä lyhytkestoiseen työhön. Suuri ryhmä, jota muutos tulisi koskemaan, ovat määräaikaisissa opetus- ja kasvatustöissä työskentelevät. Heille 3 kk työttömyys kesällä on normaali. Kyseiselle asiakasryhmälle on työnhakuvelvollisuuden asettamisessakin saattaa olla haasteita, kun haettavia työtehtäviä ei kesän aikana juuri ole, lisäksi heillä on ammattitaitosuoja, eikä työllistyminen lyhyisiin työsuhteisiin ennen työllistymistä ole oletettavaa.

Jos työttömyys ei päättyisi kolmen kuukauden kuluessa tai ei pääty kolmen kuukauden ajaksi, saattaisi asiakkaalle seurata työttömyysetuuden menetys. Vaikka työnhakukeskustelut ja täydentävät työnhakukeskustelut vähenevät, niin silti edellytetään työnhakuvelvollisuuden seuranta, seurantapyyntöjä ja selvityspyyntöjä, joista taas puolestaan voi aiheutua työttömyysetuuden seuraamuksia. Työnhakuvelvollisuuden asettamatta tai sisällyttämättä jättämisestä sekä sen alentamisesta tulisi antaa valtioneuvoston asetuksella (JTYPL, 3 luku, 3 §) antaa selkeät säädökset.

Palveluprosessin kokonaisuuteen liittyen palvelutuottajan palvelulla voidaan korvata vain yksi täydentävä työnhakukeskustelu. Nämä palveluprosessit voivat kuitenkin olla pitkiä, jolloin tuottavampaa on, että työvoimaviranomainen hoitaa lähinnä prosessin seurantavastuun ja aikaa jää muiden asiakkaiden tapaamiseen. Osa asiakkaista ei myöskään täytä monialaisen palvelun kriteerejä, mutta tarvitsee työvoimaviranomaisen ja hyvinvointialueen yhteispalvelua. Näissä tilanteissa täydentävillä työnhakukeskusteluilla ei ole lisäarvoa ennen kuin tietyt hyvinvointialueen palveluprosessit ovat asiakkaan osalta toteutuneet.

3. Muut ehdotettavat muutokset

a) Näkemyksenne työttömyysturvalakiin sisältyvistä muutoksista:

Muutos lisää hallinnollista työtä eli seurattavaa ja jälkikäteen selvitettäviä asioita.

b) Muut mahdolliset näkemyksenne esitysluonnoksesta:

-

Sundell Juhani
Satakunnan TE-toimisto